

Natuurvereniging

KNNV

IJssel en Lek

Inhoud

Excursies 3e kwartaal	2
Lezing	5
Impressie seniorentocht	6
In memoriam	7
Algemene informatie	8

Uit de excursiealbums

Hierboven zien wij een prominent lid van onze afdeling zijn best doen om zich een weg te banen door een excursiegebied.

Er wordt wel eens gedacht dat onze excursies pure ontspanning zijn, maar uit deze foto blijkt toch duidelijk dat (soms) niets minder waar is! Koude, wind, regen en onbegaanbare paden zijn evenzovele uitdagingen waar onze excursiegangers zich voor zien geplaatst.

En dan moeten er ook nog foto's gemaakt worden om de thuisblijvers een goede indruk te geven van wat er allemaal is beleefd... Denk hier nog maar eens aan op een warme en droge zomerdag!

Maar, mocht je nu de indruk krijgen dat we hier bezig zijn met een klaagzang: zeker niet! Want de werkelijkheid is dat we ook in situaties zoals hierboven getoond lopen te genieten. Dat wil zeggen, wanneer we weer thuis zijn en lekker bij de kachel zitten bij te komen. Niets heerlijkers dan dat!

Ik wens je een fijne zomer!

Hans Boekhout

Excursies 3e kwartaal 2026

4 juli - Kennemermeer

In het duingebied achter het Kennemermeer groeien veel bijzondere planten, o.a. Rond wintergroen, Zomerbitterling, Teer guichelheil en misschien bloeien de Moeraswespenorchis, de Honingorchis en de Groenknolorchis er nog. En natuurlijk gaan we er onze vogelzangkennis toetsen. Eventueel gaan we daarna nog kijken naar de vogels bij de Zuidpier.

Betaald parkeren op Kennemerstrand te IJmuiden.

11 juli - De Zaag

We gaan vandaag naar de Zaag, een bijzonder buitendijks gebied in de Nieuwe Maas. Het wordt doorsneden door geulen die vol- en leegstromen door de werking van eb en vloed. We maken een afwisselende rondwandeling van ruim 5 km.

Er is een groot aantal plantensoorten te zien. Na het inzaaien met inheemse plantensoorten heeft er zich een aantrekkelijke vlinderweide ontwikkeld. Iets verderop is een geul met vogelscherm en er zijn brede rietvelden met o.a. Blauwborsten en Cetti's. Ook de Groene specht laat regelmatig van zich horen.

In het oosten ligt de Kleine Zaag, een ruig begraasd weiland met bomen en struiken zoals rimpelroos en meidoorn. Er is spontaan een wilgenbos ontstaan met veel dood hout waar de grote bonte specht broedt. De Zaag is vooral een plek om te genieten van de stilte en de spontane natuur.

18 juli - Oranjezon en Noordervroon

Het duingebied Oranjezon op Walcheren is de laatste jaren vooral vermaard vanwege de kleine broedkolonie Bijeneters. Die gaan we dan ook bekijken! En als we dan toch op Walcheren zijn kunnen we natuurlijk het kustgebied Noordervroon bij Westkapelle niet links laten liggen. Dat wordt weer een mooie dag!

25 juli - Natuurrijk en Berkenwoudse driehoek

Een halve eeuw geleden besloot het echtpaar Beaart een stuk land te kopen om dat ecologisch verantwoord te gaan beplanten met diverse inheemse soorten. In de loop der jaren is het gebied begroeid met veel soorten bomen, bloeien er honderden soorten bloemen en krioelt het er van de vlinders, insecten en in de poeltjes van amfibieën. Inmiddels is het een stichting en het onderhoud is in handen van vrijwilligers. Zie: www.natuurrijk.nl

Deze excursie wordt begeleid door Kees Beaart. Hij ontvangt ons met koffie en thee en een inleidend praatje. Adres: Oudelandseweg tussen 3^E en 5 in Ouderkerk a/d IJssel. Daar is plaats voor een paar auto's in het weiland. De fiets heeft dus voorkeur.

Start aldaar om 10.00 uur of vanaf Capelsebrug om 09.30 uur. Bijdrage € 5,--

Na deze excursie van een halve dag gaan we door, voor wie dat wil, naar de nabijgelegen Berkenwoudse driehoek.

1 augustus - Stuwwal van Nijmegen

De Sint Jansberg was ooit onderdeel van het Ketelwoud dat zich in de Middeleeuwen uitstreckte van Nijmegen tot aan Kleef. Op de eigenlijke Sint Jansberg is sprake van een voormalig landgoedbos. De belangrijkste natuurwaarden vormen de bronbossen en de oud-bossoorten.

De bodem van de stuwwal bestaat vooral uit grofzandige gestuwde preglaciale zanden, ten dele afgedekt met dekzand of lössleem. Het reliëf is zeer uitgesproken, met een fraaie steilrand langs het Maasdal en smalle, ravijnachtige zijdal. Binnen het Sint Jansbergcomplex liggen drie brongebieden: het dal van de Molenbeek, de Helkuil en het dal van de Drie meertjes. Aan de voet van de stuwwal bevindt zich een kwelmoeras met broekbos.

Bijzondere planten die we kunnen tegenkomen zijn Dubbelloof, Reuzenpaardenstaart, Galigaan (een cypergras dat op de Rode Lijst staat) en Paarbladig goudveil (dat in augustus weliswaar uitgebloeid is maar de rijpe, donkerbruine zaden blijven lang in de open vrucht liggen). Met een beetje geluk treffen we ook het zeldzame Stofzaad aan, een epiparasiet die van juni tot september bloeit.

Alle vijf 'inheemse' spechten komen voor op de stuwwal. Sinds enkele jaren broedt de Oehoe er. De Goudhaan is een van de vele bosvogels die er (zomers) leven. Bij het 'Groene water' is de IJsvogel regelmatig te zien. Ook is er in augustus kans de Grauwe vliegenvanger aan te treffen.

8 augustus - Fietstocht Zevenhuizerplas

De Eendragtspolder is een erkende Important Bird and Biodiversity Area (IBA). Per fiets is het gebied goed te bestrijken. Ook kan je van een achttal parkeerplaatsen een groot deel van het gebied overzien met de auto. We zoeken er naar de vogels die hier broeden, zoals o.a.: Krooneend, Zomertaling, Lepelaar, Steltkluut, Havik, Boomvalk, Slechtvalk, Bruine kiekendief, Roerdomp, Baardman. Ook hopen we doortrekkende vogels te treffen zoals o.a.: Groenpootruiter, Kemphaan, Witgat, Oeverloper, Bosruiter. We starten daar om 9 uur van de P: Duikstek Zevenhuizerplas, naast Middelweg 3, Zevenhuizen.

15 augustus - Kampina, Belversven en Brandven

We bezoeken weer een ander deel van de grote Kampina. We volgen de bosrijke Belversven-route van 5 km. Goed om de vogelgeluiden te oefenen. Hier loopt ook de Rosepbeek, waar we misschien nog een late Weidebeekjuffer treffen. We gaan ook even verder heen en weer, om te kijken naar vogels in het heidegebied van de Brandvennen. Hier wordt vaak een Zwarte ooievaar gezien en ook Boompiepers en Boomvalk.

22 augustus - Nieuwe Driemanspolder

We brengen weer een bezoek aan de Nieuwe Driemanspolder. Een topperperiode omdat de najaarstrek van steltlopers in volle gang is. We gaan op zoek naar elegante steltlopers als de Bosruiter en Groenpootruiter, kijken we of we sierlijke Lepelaars of Flamingo's kunnen spotten en genieten van alle vaste gevleugelde vriendjes in dit vogelparadijs.

29 augustus - Plantage Willem III en Elster Buitenwaard

In 2024 zijn de Elster Buitenwaarden opnieuw ingericht. Er zijn onder andere geulen gegraven en natuurvriendelijke oevers aangelegd om de waterkwaliteit te verbeteren en een groot oppervlak nat schraalland en moeras te verwezenlijken. Tot 2014 was er nog sprake van agrarisch gebruik. Sinds de herinrichting van het natuurgebied kunnen ook wandelaars hun hart ophalen: ruim 6 km wandelpad verbindt de Elster Buitenwaarden met Plantage Willem III. Plantage Willem III is een buitenlands aandoend, glooiend gebied op de zuidwestflank van de Utrechtse Heuvelrug. Op de Plantage bevinden zich diverse sneeuwsmeltwaterdalen uit de laatste ijstijd. Eén daarvan is een aardkundig monument en door de heideuitbreiding in 2011 weer prachtig zichtbaar.

5 september - Slikken van Flakkee

Je kunt hier niet alleen indrukwekkende Zeearenden zien overvliegen, maar ook Goudvinken, Dodaarzen, Kluten, Lepelaars en Bergeenden waarnemen. En alsof dat nog niet genoeg is, zie je de schitterende zilte flora die het gebied in een rode gloed zet.

12 september - Tholen

Op Tholen bezoeken we achtereenvolgens het Rammegors, de Van Haaftenpolder, Schakerloo en, bij genoeg tijd, de inlaag Scherpenisse. Vogels!

19 september - Crezeepolder en Sophiapolder

Op deze dag verkennen we de Crezeepolder en de Sophiapolder, twee unieke natuurgebieden waar eb en vloed nog vrij spel hebben. Deze zoetwatergetijdengebieden zijn de locaties om te speuren naar trekvogels, steltlopers en ruiende eenden. Na een bezoek aan de Crezeepolder steken we per voetveer de Noord over om op de Sophiapolder een wandeling over houten vlonderpaden te maken.

26 september - Tiengemetten

Dit voormalige akkerbouweiland werd sinds 1997 omgevormd tot natuurgebied door Natuurmonumenten. We gaan de oostelijke kant van het eiland verkennen. We hopen natuurlijk de Visarend en Zeearend te zien. Ook planten als Goudknopje, Klein Vlooienkruid, Rood Guichelheil en veel insecten. Koop je veerboot ticket online of bij de ticket automaat. Als lid van Natuurmonumenten krijg je 2 euro korting.

Lezingenprogramma

In september begint ons lezingenprogramma weer met als eerste een lezing van Hans Boekhout op dinsdag 15 september, om 20 uur in buurtcentrum De Fluiter, Wiekslag 3, Capelle a/d IJssel

De Oostelijke Rhodopen in Bulgarije

In de Oostelijke Rhodopen zie je typische Zuidoost-Europese vogelsoorten, zoals de Zwartkopgors, Arendbuizerd en Balkansperwer. In het Sakar-gebergte zie je onder andere de Maskerklauwier, Kleine Torenvalk en Griekse Spotvogel. Bij Porto Lagos in het aangrenzende Noord-Griekenland (Macedonië) zie je ook weer bijzondere soorten, zoals Sporenkievit, Dunbekmeeuw en Kroeskoppelikaan en de Trigradkloof is dé plek om op zoek te gaan naar de schitterende Rotskruiper.

Hans heeft deze streken dit voorjaar bezocht en laat ons zijn foto's zien.

De toegangsprijs is €3, incl. koffie of thee.

Kroeskoppelikaan

Impressie van de seniorendag naar Portlantis op 20 juni 2026

Met 14 senioren verdeeld over 4 auto's gingen we op weg naar de Tweede Maasvlakte. De eerste stop was bij het vogeluitzichtpunt aan de Noordzeeboulevard. Na de hittegolf van de afgelopen dagen was de temperatuur van 22 graden aangenaam. We zagen er Lepelaars, Visdiefjes, Grote sterns en zeehonden. De vlakten waar we langs reden, kleurden blauw van Slangenkruid en geel van Bezemkruiskruid en Zwarte mosterd.

Het doel van deze dag was een bezoek aan Portlantis, de opvolger van Futureland, met een rondvaart door de haven. Na het genieten van koffie met appeltaart werden we met een pendelbus naar de boot gebracht. Door de frisse bries was het bovendecks aangenaam vertoeven. We passeerden gigantische containerschepen en toevallig lag daar nu het allergrootste schip van de wereld: de Pioneer Spirit van het Zwitsers-Nederlandse offshorebedrijf Allseas: 382 m. lang en 124 m. breed. (Zie foto). Onze gids noemde meer duizelingwekkende getallen van afmetingen en hoeveelheden containers per schip. En alles bestuurd vanuit een computerruimte ergens ver weg met een stick. Er was slechts een enkel levend wezen te bekennen voor werk dat nog niet geautomatiseerd was: iets schoonmaken. Er heerste een serene rust in de deze grootste haven van Europa.

Onze harten gingen sneller kloppen bij het zien van zeehonden en heel veel Eiders die op de zandige oevers lagen.

Terug in Portlantis bezochten we de tentoonstelling en maakten een droomreis in een virtuele drone boven de havens en Rotterdam met spannende effecten en 'echte' waterspeters in ons gezicht.

Het was een prachtige dag, dankzij de prima organisatie van Hans en Marjolein, dankzij het mooie weer en zeker niet in de laatste plaats: dankzij het aangename gezelschap!

Greetje de Back

In memoriam: HES van Schoonhoven

Wij vernamen pas onlangs dat op 19 februari 2026 ons lid HES van Schoonhoven op 84 jarige leeftijd is overleden. De mensen die regelmatig met onze excursies meegaan kennen HES als een betrokken, veelzijdige en vooral sympathieke man. Hij had onder andere een passie voor fotografie, mede door zijn vroegere werk, wat er toe geleid heeft dat hij een aantal van ons een aantal avonden heeft ingewijd in een aantal fijne kneepjes van het (vogels) fotograferen. HES was altijd al actief in zijn vorige woonplaats, Bergen op Zoom, voordat hij met zijn vrouw in 2019 naar Capelle a/d IJssel verhuisde. Vandaar dat hij vooral graag meeging als we een excursie in de buurt van West-Brabant of Tholen organiseerden. Wij herdenken HES als een toegewijd lid van onze vereniging.

Algemene info

Redactie Samengesteld Blad: Hans Boekhout (redactie en vormgeving), Correctie: Greetje de Back

Het **bestuur** van de KNNV-afdeling IJssel en Lek:

Voorzitter: Hans Boekhout (hansboekhout@icloud.com)

Secretaris: Sonja Hanedoes (sonjahanedoes@gmail.com)

Penningmeester en ledenadministratie: Esther Veldman ([eemveldman@gmail.com](mailto:eesveldman@gmail.com))

Natuurhistorisch secretaris: Eric Stockx (estockx@gmail.com)

Algemeen lid: Paul Bergmans (p.bergmans@xs4all.nl)

Lidmaatschap:

De kosten van het lidmaatschap bedragen € 35,00 per kalenderjaar. Voor huisgenootleden is dit €12,50 per jaar.

Betaling s.v.p via bankrekening NL50 INGB 000 2825797 t.n.v. KNNV afd. IJssel en Lek te Capelle a/ d IJssel.

Beëindigen van je lidmaatschap doe je via de site van de KNNV: <https://knnv.nl/lidmaatschap-opzeggen/> vóór 1 november van het jaar.

Website: www.ijsselenlek.knnv.nl Webmaster: Hans Boekhout

Lezingen en cursussen:

Deze vinden doorgaans plaats op dinsdagavonden in buurthuis De Fluiters, Wiekslag 3 te Capelle a/d IJssel.

Aanvang van de activiteiten is om 20.00 uur, de zaal is open vanaf 19.30 uur. Toegangsprijs: €3 incl. koffie of thee

Organisatie lezingen: bestuur IJssel en Lek

Determineeravonden:

Eén keer per maand vinden de determineeravonden plaats bij Yvonne de Boer, Plantsoenstraat 1 te Capelle a/d IJssel. Tel. 06-30737798

Fotoarchief:

Op de website (homepage) klikken op het trefwoord FOTO'S. Dit geeft toegang tot onze uitgebreide verzameling foto's die na iedere excursie wordt uitgebreid met een selectie van de inzendingen.

Excursies:

Excursies zijn er op alle zaterdagen. We vertrekken om 8:30 uur (vanaf 1 maart) resp. 9:00 uur (vanaf 1 oktober) per auto vanaf het Metrostation Capelsebrug (op de parkeerzone voor vrachtauto's), tenzij anders aangegeven bij de betreffende excursie. Eén keer per maand zijn er vogelexcursies op een doordeweekse dag, vertrek 9:30u.

Aanmelden vooraf is noodzakelijk via e-mail knnvijenl@gmail.com. Doe dit a.u.b. vóór 19.00 uur op de voorafgaande dag. Aangeraden wordt om het volgende mee te nemen: voedsel, drinken, lidmaatschapskaarten van Natuurmonumenten en/of het Zuid-Hollands Landschap. Laarzen en/of regenkleding zijn, al naar gelang de weersomstandigheden en de gesteldheid van het te bezoeken terrein zeer nuttig. Er zijn excursies die een halve of een hele dag duren. Indien niet anders vermeld, duren de excursies de gehele dag. We maken gebruik van zo weinig mogelijk auto's. Dus als het even kan, stap bij elkaar in de auto en laat de eigen auto op de parkeerplaats staan.

Inzake het meerijden in auto's:

Het vervoer van passagiers tijdens excursies die door onze afdeling worden georganiseerd dient geheel vrijwillig en kosteloos te geschieden in verband met de aansprakelijkheid.

Een tegemoetkoming in de kosten van vervoer mag uitsluitend aan het einde van de rit aan de orde komen.

De bijdrage is maximaal 30 cent per gereden km - dit bedrag te delen door het aantal inzittenden. In geval van schade ten aanzien van de medepassagiers dient duidelijk aan de verzekeringsmaatschappij te worden opgegeven dat het meerijden geheel vrijwillig en kosteloos geschiedde. In geval van schuld van de eigenaar/ bestuurder vallen de aanspraken van de medepassagiers onder de verplichte W.A.M.-verzekering (Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen). Mochten er zich ondanks deze toelichting toch moeilijkheden met een verzekeringsmaatschappij voordoen over deze materie, dan is het gewenst om naast de behandeling door de assurantieadviseur, ook het Algemeen Secretariaat van de KNNV in te schakelen voor nader advies.

Het is gewenst dat elke automobilist die passagiers meeneemt, in zijn of haar verzekeringspakket een inzittenden-ongevallenverzekering heeft. Enkele verzekeringsmaatschappijen hebben zo'n verzekering